

Ärende: VN/7059/2024

Begäran om utlåtande om utkastet till regeringens proposition med förslag till lag om ändring av utlänningslagen (permanent vistelse)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Svenska handelshögskolan (Hanken) har tagit del av utkastet till regeringens proposition som gäller förutsättningarna för permanent vistelse.

Propositionens inverkan på personal

Hanken har en mycket internationell personal som inkluderar doktorander och postdoktorer som inte har fast anställning. Dessa yrkesgrupper har som tendens att ha s.k. snuttjobb och kan ibland arbeta en längre tid (över tre månader) i ett annat land för att strax återvända till Finland för att fortsätta sin anställning vid universitet. Hanken och Finland vill locka högt utbildade forskare och för att locka dessa människor är det viktigt att vi understöder dessa personers möjlighet att få permanent uppehållstillstånd utan att ett uppehåll utomlands straffar processen. Vi vill även påpeka att efter en doktorexamen vid ett finländskt universitet så är det sannolikt att det kan ta längre än 3 månader att hitta ett arbete i Finland som motsvarar utbildningen och att speciellt de akademiska rekryteringarna kan vara tidskrävande.

Propositionens inverkan på studeranden

Hanken välkomnar förslaget att de som avlagt högre högskoleexamen, påbyggnadsexamen eller lägre högskoleexamen vid universitet i Finland kan få ett permanent uppehållstillstånd. Vi stöder att inkludera även lägre yrkeshögskoleexamina i denna kategori. Många internationella magisterstudenter söker sig till universitet med en YH-examen (Bachelor) från en yrkeshögskola i Finland och det är ändamålsenligt att de som redan är integrerade i det finländska samhället kan ansöka om permanent uppehållstillstånd då de erhållit en relevant examen från Finland.

Personer som utexamineras från korta ettåriga gemensamma dubbelexamensprogram på universiteten kan falla utanför ramen för möjligheten att få permanent uppehållstillstånd efter sin examen i Finland enligt §56c beroende på hurdant inresetillstånd de har i Finland, det är möjligt för en student att lagligt vistas i Finland även på andra EU länders beviljade uppehållstillstånd inom ramen för studentmobilitet maximalt 360 dagar. Studenter inom gemensamma dubbelexamensprogram har inte nödvändigtvis ett uppehållstillstånd beviljat av finländska myndigheter och således faller utanför möjligheten att ansöka om permanent uppehållstillstånd efter sin högskoleexamen avlagd i Finland utan tilläggskraven som nämndes i §56 och §56a, vilket ställer dessa personer i en sämre ställning än övriga med avlagd högskoleexamen i Finland.

Införandet av de nya integrationskraven kräver att högskolorna också satsar på att öka mängden språkundervisning för studenter och personal samt på administrativa förändringar (t.ex. examensstrukturer). Att öka mängden språkutbildning ökar direkt kostnaderna för högskolorna. Det är önskvärt att det görs gemensamma satsningar för att utveckla och säkra ett tillräckligt utbud av utbildning i de inhemska språken. Även handledningen av studenter och personal måste intensifieras för att få studenter som ofta arbetar vid sidan av sina studier och forskare som gör intensivt forskningsarbete i tidsbegränsade anställningar att satsa på språkinläring från det att de anländer till Finland. Vi önskar att man ser till att även de kurser som man avlagt utanför universitetet (tex arbetarinstitut) räknas in i språkkompetensen. Därtill borde fler tillfällen ordnas för allmänna språkexamina (YKI) då speciellt tillfällen för den svenska språkexamen är få och antalet platser begränsade.

Det förblir oklart vad som avses med att i samband med beviljande av uppehållstillstånd på basis av examen "beaktas hur snabbt utlänningen avlagt examen". Om ett snabbt avläggande av examen är ett mål kan det vara motstridigt med målet att hinna lära sig inhemska språk. Inom korta magisterprogram som ordnas genom internationellt samarbete är det knappast möjligt att inom målsatt tid erhålla de språkkunskaper som krävs.

Den finska arbetsmarknaden inte är särskilt mottaglig för dem som inte ännu behärskar språket. Detta är ett hinder inte bara för internationella studenter utan även för vuxna familjemedlemmar att permanent bosätta sig i Finland och påverkar således Finlands attraktionskraft. Hanken stöder integrationen med att anställa personal som kan stöda de internationella studerandena men en attitydförändring kräver stark påverkan och incitament på nationell nivå.

Hanken vill även påpeka att det finländska näringslivet kan hjälpa till med att stöda integrationen av de internationella studerandena med tex praktikplatser under studietiden. Praktikplatser gör det lättare för studerandena att integrera sig till det finländska arbetslivet och ger dem både yrkesrelaterade och vardagsspråkliga färdigheter som gynnar etableringen i samhället.

För andra grupper än dem som har avlagt högskoleexamen i Finland skärps enligt förslaget olika krav för att bevilja permanenta uppehållstillstånd. Det här kan försvåra rekryteringen av internationella

toppkompetenser och försvaga arbetskraftsinvandringen som vårt land skulle behöva. Hanken anser att man vid den fortsatta beredningen noggrant ska överväga vilka skärpningar som är nödvändiga, och undvika strikta begränsningar gällande sådant som utlandsstudier eller -arbete under tiden i Finland.

Andersson Ida
Hanken Svenska handelshögskolan